

Bijl 10

Gemeentelijk monument sinds 2004

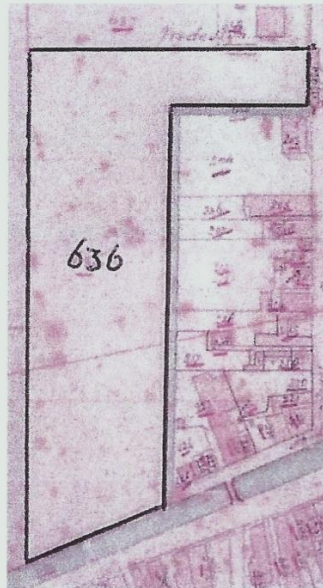

“Woonhuis met eenvoudige lijstgevel op rechthoekige plattegrond. Twee woonlagen en zolder. De gevel in rode baksteen in staand verband. Spekbanden en decoratief metselwerk in segmentbogen boven ramen in grijze baksteen. Geprofileerde gootbak, fries met panelen. Sluitstenen met diamantkop en stucwaterslag etage wit geschilderd. Hoge gevelplint in pleisterwerk en kunststeen, wit geschilderd. Hardstenen stoep met hardstenen stoeppaal. Schilddak met geglazuurde Oudhollandse pannen, zwart en rood. Tussen stoeppaal en gevel passend bandstalen hek.”

Inleiding.

De zgn. "Oude Bijl" met de huidige huisnummers 4 t/m 11 volgens de Kadasterkaart van 1820 was dit een boomgaard als Kadasternummer sectie C no. 636.

Volgens de oorspronkelijk aanwijzende tafels van 28 juli 1828 in eigendom van de op 10 november 1774 geboren rentmeester Willem Gibo, dijkgraaf van de polder Oud-Beijerland van 1840- 1858, gemeenteraadslid 1813- 1855. Willem Gibo is op 15 april 1795 getrouwd met de op 6 februari 1771 geboren Elizabeth van der Werf.

Willem Gibo overlijdt op 28 oktober 1858. Na het overlijden van Willem Gibo wordt de op 21 november 1833 geboren Aagje van Straten universeel erfgenaam van haar oudoom van al zijn bezittingen. Aagje van Straten en haar echtgenoot Pieter Hoogenboom worden capabel geacht om het omvangrijke bezit als blijvend geheel te beheren. Op 13 januari 1881 wordt een deel van de boomgaard "De Bijl" verkocht aan de op 11 februari 1841 geboren timmerman/architect Pieter Smit Fopzoon en de op 17 juli 1849 in Piershil geboren directeur van de cementfabriek Willem Bottenberg.

In de eerste notariële akten en bij het Kadaster wordt de panden aangemerkt als:
"staande en gelegen aan de Lange Voorstraat/ op de Bijl".

In 1884 is dit deel van de oorspronkelijke boomgaard nog in eigendom van Willem Bottenberg en Pieter Smit Fopzoon. Met als Kadasternummer sectie C no. 2953.
(bron: Kadaster art. 1770- 1/2).

Op 7 augustus 1884 verkopen zij aan de op 3 mei 1848 (akte 58) geboren Anna Elizabeth Maris. Zij is weduwe van Simon van Dijk. Anna Elizabeth Maris was getrouwd met de weduwnaar Simon van Dijk op 3 oktober 1872 (akte 27).

Simon van Dijk is overleden op 8 juli 1884 (akte 101). Zij woonden Oost- Voorstraat 24. (huidige huisnummer). Dochter Johanna van Dijk uit het 1e huwelijk van Simon van Dijk blijft aan de Oost- Voorstraat wonen.

Het verkochte stuk bouwgrond wordt als volgt omschreven in de koopakte:

“Een perceel bouwgrond en deel uitmakend van een gedeelte van het terrein genaamd “de Bijl” ten zuiden van het perceel sectie C no. 2956 (Bijl 9). Het perceel is groot oostelijk een breedte van 5,50 meter, tot 11 meter westwaarts en vandaar in een schuine richting 41 meter westwaarts op zodanig dat het verkochte gedeelte aan de westzijde een breedte heeft van 3 meter”

In de verkoop zijn bepaalde voorwaarden opgenomen: dat de verkopers als eigenaar van het niet verkochte gedeelte van het Kadastraal nummer sectie C no. 2953, het recht zullen hebben in de zuidelijke muur van het op het verkochte gedeelte te stichten gebouw balken te leggen en ankers te bevestigen. (dat is het deel waar later Bijl 11 zal worden gebouwd).

Anna Elizabeth Maris betaald voor de bouwgrond grond Fl. 410,--. In een akte van 30 oktober 1908 zijn diverse erfdienstbaarheden geregeld. Het nieuwe Kadastraal nummer is sectie D no. 1254. Het huisadres wijk B no. 66a.. later Bijl 70.
(bron: Kadaster art. 1889- 1).

Stichtingsjaar 1885: Anna Elizabeth Maris gaat hier wonen met haar vader, de op 8 februari 1815 in Willemstad geboren timmerman/architect Cornelis Maris, weduwnaar van Wilhelmina Jozina Vriens. Cornelis Maris woonde eerder Grimhoek 40. In hoeverre Cornelis Maris invloed heeft gehad op de bouw is niet na te gaan.

Rotterdamsche Courant van 3 februari 1860

Cornelis Maris overlijdt op 15 november 1890 (akte 148). Anna Elizabeth Maris blijft hier wonen tot haar overlijden op 30 maart 1921 (akte 21). Alle kinderen van het echtpaar Van Dijk- Maris zijn jong overleden. Het huisadres is inmiddels Bijl 10.

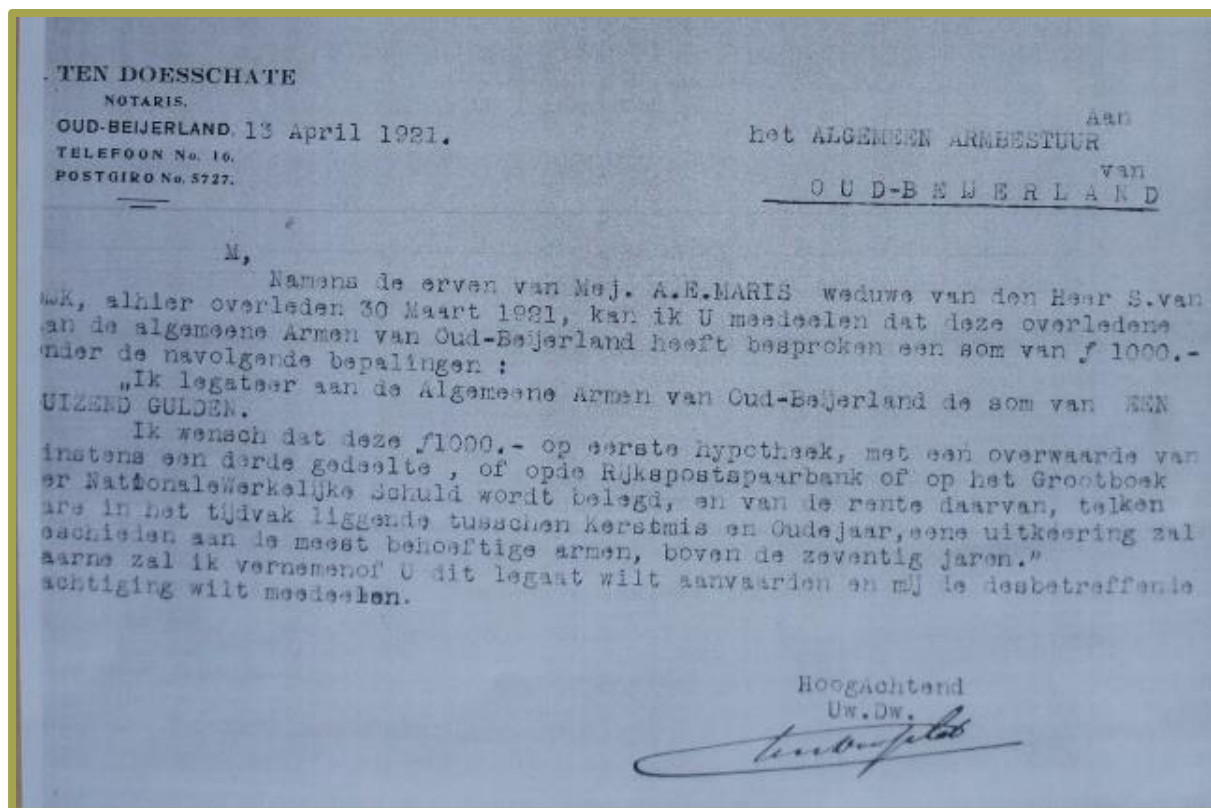
Op 15 april 1921 is er een boedelscheiding, volgens een eerder opgemaakt testament van 29 november 1917.

- 50% voor de kinderen van haar overleden zuster Adriana Francijna, weduwe van Alexander Vink: Goris Cornelis Vink Alexanderszoon; Pieter Vink Alexanderszoon Vink; Teunis Vermaat, in gemeenschap van goederen getrouwd met Trijntje Vink.
- 50% voor haar zuster Francijna Adriana Maris. Pieter van der Linden Ariesz., is gemachtigde van Mej. Francijna Adriana Maris, weduwe van Arie van der Linden.

In het testament is ook een legaat van Fl. 1000,-- opgenomen aan de Algemene Armen van Oud-Beijerland met de volgende voorwaarden:

*"ik wensch dat deze Fl. 1000,-- op eerste hypotheek, met een overwaarde van minstens een derde gedeelte, of op de Rijkspostspaarbank of op het Grootboek de Nationale werkelijke schuld wordt belegd, van de rente daarvan, telken jare in het tijdvak liggende tusschen Kerstmis en Oudjaar, eene uitkering zal geschieden aan de meest behoeftige armen, boven de zeventig jaren"*¹

Op 13 juni 1921 ontvangt het Algemeen Armbestuur van Oud-Beijerland Fl. 820,-- na aftrek van Fl. 120,-- aan successierecht.

Brief van notaris Ten Doessche aan het bestuur van de Algemene Armen van Oud-Beijerland

Het pand Kadastraal sectie D no. 2127 wordt voor Fl. 13.000,-- verkocht aan de op 14 augustus 1860 (akte 15) in Goudswaard geboren landbouwer Pieter Kruijthoff uit Nieuw-Beijerland. Pieter Kruijthoff gaat hier wonen met zijn op 19 januari 1867 (akte 12) in Strijen geboren echtgenote Lijntje Niemansverdriet, met wie hij op 29 augustus 1889 (akte 29) in Strijen is getrouwd.
(bron: Kadaster art. 3635- 1).

¹ Archief Historische Vereniging Oud-Beijerland, hoofdgroep personen, doos 2, map 12..

Na het overlijden van Pieter Kruijthoff op 24 juni 1935 (akte 33), blijft zijn weduwe Lijntje Niemansverdriet hier wonen tot haar overlijden op 12 juni 1955. Tot het overlijden van Lijntje Niemansverdriet is ook inwonend als dienstbode Aagje de Vroedt, die verhuist na het overlijden van haar werkgeefster naar Ooststraat 78.

De erfgenamen verhuren het pand aan Pieter Bot en zijn gezin, die hier komen wonen vanaf Gedempte Spui op 7 oktober 1955. Dit gezin verhuist op 27 december 1956 naar Oostdijk 4. Inwonend in die zelfde periode is, zijn schoonmoeder Elizabeth Maarleveld-den Hartig. Pieter Bot exploiteert het café aan de Havendam 3.

Op 19 december 1955 is er een boedelscheiding van de boedel van het echtpaar Kruijthoff- Niemansverdriet. Er is geen testament opgemaakt zodat de nog levende kinderen elk een kwart deel uit de nalatenschap ontvangen. De erfgenamen zijn:

- Maggeltje Jozina Kruijthoff, gehuwd met Jacob Dirk Kluifhooft;
- Jozina Maggeltje Kruijthoff, gehuwd met Bartel van de Zande;
- Hilligje Lena Kruijthoff, gehuwd met Arie Visser; en
- Lena Hilligje Kruijthoff, gehuwd met Klaas Mol.

Het pand Bijl 10 komt in eigendom van de op 21 februari (akte 39) in Strijen geboren Jacob Dirk Kluifhoofd Hij gaat er als nieuwe eigenaar met zijn op 8 september 1890 (akte 57) in Nieuw-Beijerland geboren echtgenote Maggeltje Jozina Kruijthoff met wie hij op 31 augustus 1921 (akte 12) is getrouwd, in het pand wonen. Zij komen in Nieuw-Beijerland van de Hoeve “Noordhoeve” Spuidijk 38, Nieuw-Beijerland.²

Jacob Dirk Kluifhoofd overlijdt op 2 juli 1965 (akte 34). Na de boedelscheiding komt het eigendom als volgt:

- 7/9 deel Maggelte Jozina Kruijthoff.
- 1/9 deel Maaïke Lijntje Kluifhoofd.
- 1/9 deel Pieter leendert Kluifhoofd.

Zijn weduwe Maggeltje Jozina Kruijthoff blijft in het pand wonen tot zij op 1 augustus 1969 verhuist naar Sportlaan 2 (verzorgingshuis “Sabina”).

Op 21 augustus 1969 wordt het pand verkocht aan de op 18 december 1917 geboren voormalige snackbarhouder Pieter Donkersloot, getrouwd met Dirksje de Graaf. Zij wonen zelf Bijl 6.

(bron: Kadaster art. 7092- 2).

Het pand wordt verhuurd aan Wilhelmus van Erp ,komend vanaf Julianastraat. Hij verhuist in april 1971 naar S. Goudswaardstraat.

² “Boerderijen en hun bewoners in de Groote Waard” “de Hoeksche Waard”, pag. 201, A.P. van den Hoek.

Een week na zijn koop, op 24 november 1969 verkoopt Pieter Donkersloot het pand door aan zijn de op 7 oktober 1952 (akte 110) geboren minderjarige dochter Nelly Donkersloot. Op 17 november 1969 heeft de Kantonrechter Nelly Donkersloot *“machting verleend voor het doen van rechtshandelingen”*.
(bron: Kadaster art. 7373- 1).

Op 9 februari 1971 verkoopt Pieter Donkersloot, namens zijn dochter, het pand aan de op 22 december 1948 geboren bankemployé Cornelis Willem Dorst.
Bron: Kadaster art. 7702- 1).

Op 27 oktober 1971 gaat de op 22 december 1948 in Nieuw- Beijerland geboren Cornelis Willem Dorst hier als eigenaar wonen met zijn echtgenote de op 8 november 1949 in Heinenoord geboren Adriana Margaretha Aardoom, met wie hij op 27 oktober 1971 is getrouwd.

In mei 1972 laat Cornelis Willem Dorst achter het huis een schuur bouwen. En in 1974 vinden er wat aanpassingen plaats en vraagt hij vergunning om de bestaande aanbouw aan de achterzijde met dakpannen te mogen wijzigen in een plat dak met balkon.

Als Cornelis Willem Dorst in september 1977 naar Veenendaal verhuist, is het pand enkele dagen eerder op 15 september voor Fl. 250.000,--. Verkocht aan de op 30 november 1934 geboren vliegtuigtelegrafist en latere vertegenwoordiger Jacob Schipper (bron: 9566- 1).

Jacob Schipper heeft al in augustus 1977 vergunning gevraagd om de achterzijde het pand te mogen uitbreiden onder architectuur van architect B.A. Mast uit Mijnsheerenland. Ook de bestaande berging wordt aangepast.

Jacob Schipper gaat hier komend van Graaf Egmondstraat, wonen met zijn echtgenote, de op 16 maart 1939 geboren Saartje Adriana Schrijvershof, met wie hij op 8 september 1959 is getrouwd.

Bijl 10 – foto ca. 1955

Sinds 2004 is het pand aangewezen als gemeentelijk monument met als motivatie:

“woonhuis met eenvoudige lijstgevel op rechthoekige plattegrond. Twee woonlagen en zolder. De gevel in rode baksteen in staand verband. Spekbanden en decoratief metselwerk in segmentbogen boven ramen in grijze baksteen. Geprofileerde gootbak, fries met panelen. Sluitstenen met diamantkop en stucwaterslag etage wit geschilderd. Hoge gevelplint in pleisterwerk en kunststeen, wit geschilderd. Hardstenen stoep met hardstenen stoeppaal. Schilddak met geglazuurde Oudhollandse pannen, zwart en rood. Tussen stoeppaal en gevel passend bandstalen hek.”

Monumentennummer 12.

In 2007 is hun zoon Jan Willem Schipper inmiddels eigenaar en vraagt een monumentenvergunning aan voor een dakkapel aan de voorzijde ter vervanging van het dakvenster.

Pieter Jan in 't Veld,
2025

Bijl 10 – foto ca 2015.